

Arkivsak-dok. 17/05189-3
Saksbehandler Kristin Uleberg

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	31.05.2017	
Fylkesutvalget	06.06.2017	

UTTALELSE TIL KONSESJONSSØKNAD FOR SANDNES SMÅKRAFTVERK – LINDESNES OG LYNGDAL KOMMUNER

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

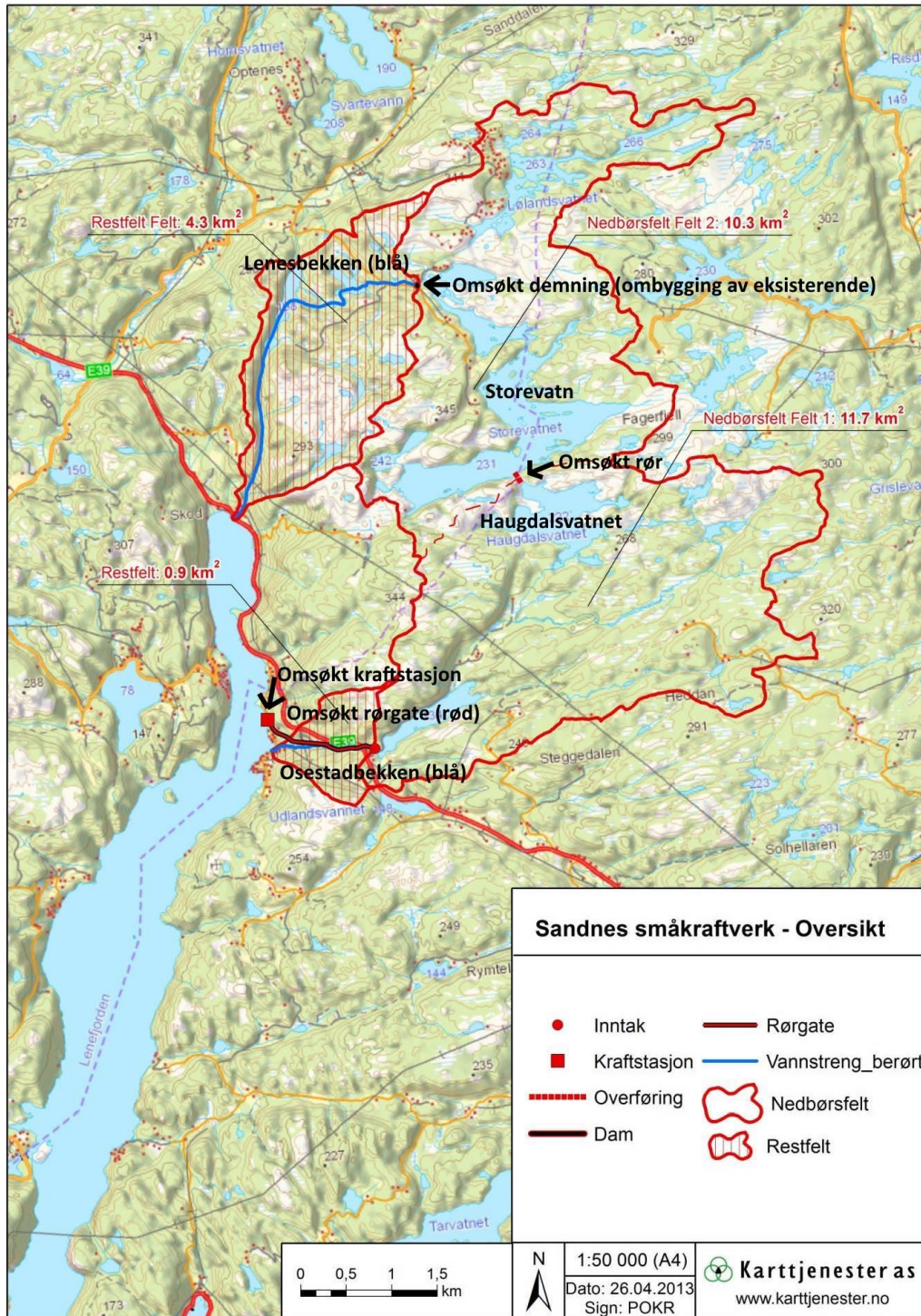
Vest-Agder fylkeskommune ser det som viktig at kvalitetene i det regionalt viktige friluftsområdet "Gåselandsområdet" ikke skal forringes. Det er også viktig at Lenefjorden bevares som en attraktiv sjøørretfjord for turisme og friluftsliv. Det er derfor avgjørende å ikke ødelegge gyte- og oppvekstforhold for sjøørret i Lenebekken og Osestadbekken. Disse temaene må belyses, og det må utredes avbøtende tiltak. Dersom det ikke er mulig å gjøre avbøtende tiltak for de negative konsekvensene, frarådes det å bygge Sandnes småkraftverk.

Vedlegg

1. Søknad om konsesjon for Sandnes småkraftverk, datert 04.06 2013

Saksopplysninger

Sandnes Elektrisitetsverk AS søker konsesjon for Sandnes småkraftverk hvor de ønsker å utnytte vannfallet på 124 meter i Osestadbekken i Lindesnes kommune. For å øke produksjonen søkes det også om overføring av vann fra Storevatnet over til Haugdalsvatnet.

Figur 1: Oversikt over prosjekt

Osestadbekken skal ledes i et 1020 meter lang rør fra toppen av Osestadbakken, nedstrøms E-39, (kote 127), ned til Lenefjorden hvor det skal bygges en kraftstasjonen ved fjorden på kote 3. Rørgata skal graves ned og skal stort sett gå i

den gamle veien langs bekken. Det er planlagt å slippe en minstevannføring på 17 l/s hele året fra hovedinntaket ved E-39.

Den omsøkte overføringen av vann fra Storevatnet til Haugdalsvatnet skal gjøres ved å legge et 150 meter langt rør med diameter på 1,2 meter mellom de to vannene. Røret graves ned i løsmassene i søkket mellom de to vannene. For at vannet skal renne mot Haugdalsvatnet skal en eksisterende demning i Storevatnet bygges om. Her vil det bli sluppet en minstevannføring på 54 l/s fra Storevatnet, som går videre til Grubbevatnet, som igjen fordeler seg til Lenebekken og Litleåna. Dette vil føre til mindre vann både i Lenebekken og Litleåna.

Småkraftverket er planlagt med en installert effekt på 2,4 MW som gir en beregnet middelproduksjon på 7 GWh/år. Utbyggingskostnadene var i 2013 beregnet til 26,47 millioner kroner, som tilsvarer 3,78 kroner pr kWh.

Vurderinger

Fylkeskommunen skal vurdere saken ut ifra de regionale interesser. Vurderingene blir gjort under de ulike punktene nedenfor.

Generelt

Først og fremst vil fylkesrådmannen påpeke at det har gått flere år fra konsesjonssøknaden ble skrevet i 2013, til saken er kommet opp til behandling. Dette betyr at noe av informasjonen er utdatert og i kapittelet 2.6: Forholdet til offentlige planer og nasjonale føringer, mangler følgende regionale planer:

- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder 2016 - 2021 ([vannforvaltningsplanen](#))
- Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014-2020 (RIFF)

Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder 2016 – 2021 (vannforvaltningsplanen)

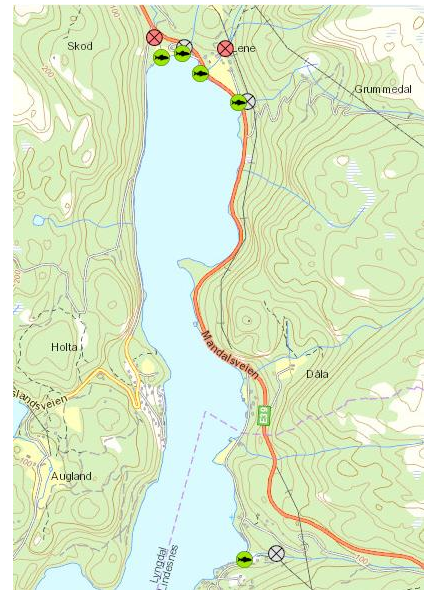
Formålet med vannforvaltningsplanen er å sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Sandnes kraftverk påvirker flere vannforekomster: 024-459-R Osestadbekken, 024-11556-L Haugdalsvatnet, 024-1235-L Storevatnet, 024-455-R Storevassbekken (går fra Storevatnet via Grubbevatn, ned Lenebekken til Lenefjorden). Alle vannforekomstene har moderat tilstand på grunn av sur nedbør, men med utsatt frist for miljøoppnåelse (vannforskriftens § 9) fordi de ikke blir kalket. Det er derfor uvisst når de vil oppnå god tilstand. Det er ikke gjort noen vurdering på om vannforskriftens § 12 kommer til anvendelse. Det vil si om tiltaket vil føre til at miljømålet ikke nåes eller at tilstanden forringes. Dersom vannforskriftens § 12 kommer til anvendelse, er det flere kriterier som skal oppfylles. Blant annet om samfunnsnyttens er større en tapet av miljøkvalitet. Det er NVE som har ansvar for at disse vurderingene blir gjort.

I vannforvaltningsplanen kap. 6.1 Prioriteringer i vannregion Agder (s 63) er det sagt: *"Fisk er det biologiske kvalitetselementet i vannforskriften med størst brukerinteresse. Prioriteringstemaene krypsiv, sur nedbør, effekter av vannkraftregulering og fremmede arter har alle fokus på tiltak som vil bedre gyte-, oppvekst- og leveområder for fisk, samt sikker oppvandring og nedvandring for*

vandrende arter. Det er i tiltaksanalysene særlig lagt vekt på artene laks, bleke, ål og sjøørret, som Agder har et spesielt ansvar for."

Det er fylkesmannen som har sektoransvar for sjøørret og ål. Samtidig har fylkeskommunen ansvar for å følge opp vannforvaltningsplanen. Fiske har også en stor betydning for friluftsliv og turisme. Det står i konsesjonssøknaden at redusert vannføring vil ha negativ påvirkning på gyte- og oppvekstmulighetene for sjøørret i Lenebekken, samt stenge ål ute fra Storevatnet.

Lenefjorden er kjent som en god sjøørretfjord. Det pågår en kartlegging av sjøørretbekker i regi av blant annet vannområdene og fiskeforeninger. Den viser at de nedre delene av Osestadbekken og Lenebekken er gyteområde for sjøørret. Mindre vann i disse bekkene vil kunne forringe gyte- og oppvekstforhold for sjøørret.

Figur 2: Utsnitt av sjøørretkartet

Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014 - 2020 (RIFF)

Det ligger et større statlig sikret friluftsområde ved Storevatnet og Haugdalsvatnet. Området eies av Lindesnes kommune, men driftes av Lindesnes jeger- og fiskerforening. De tilbyr blant annet lån av kanoer, salg av fiskekort i flere vann, muligheter for skytetrening på bane m.m. I tillegg er det tilrettelagt med merkede turstier i området – blant annet til Fagerfjell. Gåselandsområdet markedsføres blant annet av kommunen i brosjyren Naturopplevelser i Lindesnes kommune – 2015. Området vurderes derfor å ha en verdi for friluftsliv utover det lokale. I temakart over viktige og svært viktige regionale friluftsområder i Vest-Agder, er Gåselandsområdet vurdert til å være et viktig regionalt friluftslivsområde som scorer høyt på både bruk (4 av 5), opplevelseskvaliteter (4 av 5) og inngrepsfrihet (5 av 5).

Det er noe uklart hvilken betydning overføring av vann mellom Storevatn og Haugdalsvatnet vil få for bruken og naturopplevelsen i området. I søknaden fremgår det at vannstanden i Storevatnet i dag varierer mellom kote 231 og 232, mens vannstanden vil holdes mer jevn rundt kote 231 etter gjennomført tiltak. Det bør vurderes om dette f.eks. medfører tørrelegging av arealer, blottlegging av utvaskingszone osv. da dette kan være negativt for landskap- og naturopplevelsen. Det bør også vurderes hvorvidt tiltaket får konsekvenser for vannene som bade, kano- og fiskevann.

Kulturminner

Det er ingen merknader til saken i forhold til kulturminner.

Konklusjon

Ut i fra en helhetlig vurdering mener fylkesrådmannen at konsekvenser og avbøtende tiltak for sjøørret, ål, friluftsliv og turisme ikke er godt nok utredet.

Det er viktig å ivareta "Gåselandsområdet" som er et regionalt viktig friluftsområde. Videre er det også viktig at Lenefjorden bevares som en attraktiv sjøørretfjord, og det

er derfor det viktig å ikke ødelegge gyte- og oppvekstforhold for sjørret i Lenebekken og Osestadbekken.

Dersom det er negative konsekvenser for sjørret, ål, friluftsliv og turisme hvor det ikke er mulig å gjøre avbøtende tiltak, frarådes det å gi konsesjon for Sandnes småkraftverk.

Kristiansand, 2. mai 2017

Tine Sundtoft
fylkesrådmann

Kenneth Andresen
regionalsjef